

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

DIREKCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

ZA 2017. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1-695/18

Sarajevo, juli 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	3
	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	4
II	KRITERIJI	6
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	7
1.	UVOD	7
2.	REALIZACIJA PREPORUKA	7
2.1	Realizovane preporuke	7
2.2	Preporuke čija je realizacija u toku	7
2.3	Nerealizovane preporuke	7
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
3.1	Organizacija i rukovođenje	8
3.2	Finansijsko upravljanje i kontrola	8
3.3	Interna revizija	9
4.	BUDŽET	9
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ	10
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	10
5.1.1	Bruto plaće i naknade plaća	10
5.1.2	Unajmljivanje imovine i opreme	11
5.1.3	Troškovi upotrebe službenih vozila	11
5.1.4	Ugovori o djelu	11
5.1.5	Kapitalni izdaci	12
5.2	Pregled prihoda i primitaka	12
5.3	Bilans stanja	14
5.4	Pregled dinamike zapošljavanja	14
6.	JAVNE NABAVKE	14
6.1	Nabavka računarske opreme, softvera i licenci	15
7.	OSTALO	16
7.1	BHATM strategija	16
8.	KOMENTARI	17
	PRILOZI	17

I MIŠLJENJE REVIZORA

MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Direkcija)** za 2017. godinu koja obuhvaćaju: bilans stanja, pregled prihoda, primitaka i finansiranja, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Direkcije** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijski izvještaji **Direkcije** ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka zasniva se na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijevare ili greške. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme internih kontrola.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Direkcije** prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2017. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja **Direkcije** za 2017. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se **Direkcija** rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Direkcije** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Pored navedene odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizione dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Direkcije**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Direkcije** za 2017. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na:

- kašnjenje s usvajanjem pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Direkcije, u skladu s definisanim principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH (tačka 3.1. Izvještaja);
- još uvijek neriješeno pitanje trajnog smještaja Direkcije (tčka 5.1.2. Izvještaja). Direkcija i dalje izdvaja značajna finansijska sredstva za zakup poslovnih prostorija, iako su sredstva za nabavku zgrade za smještaj Direkcije osigurana u budžetu;
- slabosti i nedostatke u provođenju procedura javne nabavke računarske opreme, softvera i licenci (tačka 6.1. Izvještaja).

Sarajevo, 02.07.2018. godine

GENERALNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u skladu s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu objektivnosti i istinitosti finansijskih izvještaja i ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2017. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Direkcija je upravna organizacija u sastavu Ministarstva komunikacija i prometa BiH. Direkcija obavlja dužnosti definisane Zakon o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine¹ kojim se uređuju uslovi za siguran zračni promet u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine. Nadležna je i odgovorna za obavljanje funkcije regulatora i nadzora u civilnom zrakoplovstvu i kontroli leta. Direkcija certifikuje pružaoca usluga i provodi nadzor nad pružanjem usluga u zračnoj plovidbi, izdaje dozvole, odobrenja, potvrde i certifikate za zrakoplove, zrakoplovno osoblje, škole i školske centre za obuku zrakoplovnog osoblja te aerodrome i letjelišta.

Sjedište Direkcije je u Banjoj Luci, a regionalni uredi su uspostavljeni u Sarajevu i Mostaru.

2. REALIZACIJA PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Direkcije za 2016. godinu o čemu je sačinjen Izvještaj o reviziji te izrazio pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Direkcije i usklađenost poslovanja, uz skretanje pažnje vezano za pitanje trajnog smještaja Direkcije te slabosti sistema internih kontrola vezano za javne nabavke.

Direkciji su predložene preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljem poslovanju. Direkcija je dostavila odgovor Uredu za reviziju u skladu s članom 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija BiH.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2016. godinu te uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

2.1 Realizovane preporuke

- Izbor dobavljača obavljan je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Direkcija je Planom javnih nabavki za 2017. godinu predvidjela i pokrenula proceduru nabavke usluga interneta.

2.2 Preporuke čija je realizacija u toku

- Direkcija kao nosilac realizacije BHATM strategije je preduzimala, odnosno nastavila s aktivnostima na realizaciji strategije, ali još uvijek nije došlo do zatvaranja BHATM strategije.

2.3 Nerealizovane preporuke

- Još uvijek nije riješeno pitanje trajnog smještaja Direkcije, iako su sredstva za ove namjene osigurana. Naime, Vijeće ministara BiH nije razmatralo Prijedlog odluke o načinu nabavke i visini sredstava za kupovinu poslovnog prostora koji je dostavila Direkcija;
- Direkcija još uvijek nije uskladila Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s definisanim principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Direkcija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Organizacija i rukovođenje

Radom Direkcije rukovodi glavni direktor i dva zamjenika glavnog direktora koji rukovode sektorima, a koji su državni službenici imenovani 29.09.2006. godine, bez ograničenja u trajanju mandata. Glavni direktor je odgovoran ministru komunikacija i prometa BiH, dok su zamjenici odgovorni glavnom direktoru.

Unutrašnja organizacija Direkcije utvrđuje se kao posebna cjelina u okviru Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva komunikacija i prometa BiH. Prema trenutno važećoj sistematizaciji radnih mjesta, u Direkciji je utvrđeno ukupno 79 radnih mjesta, od čega 61 radno mjesto u sjedištu Direkcije u Banjoj Luci, 13 radnih mjesta u regionalnom uredu u Sarajevu i pet radnih mjesta u regionalnom uredu u Mostaru. Zaključno s 31.12. 2017. godine u Direkciji su bile zaposlene 54 osobe. Za određeni broj zaposlenih, čije je radno mjesto u Banjoj Luci, rješenjem glavnog direktora odobreno je da dio radnog vremena obavljaju u Regionalnom uredu u Sarajevu, odnosno Mostaru. S obzirom na to kako navedena rješenja datiraju iz 2013. godine, odnosno 2014. godine, a da je u međuvremenu došlo do promjena okolnosti u poslovanju Direkcije, smatramo za shodno preispitati ovakvu praksu.

Direkcija još uvijek nije dovršila proceduru usklađivanja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH. Naime, procedura usklađivanja navedenih akata s Ministarstvom pravde BiH je završena i sačinjen je Prijedlog pravilnika. S obzirom na to kako je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Direkcije sastavni dio Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, Direkcija je trebala spomenuti Prijedlog proslijediti nadležnom Ministarstvu. Međutim, Direkcija to još uvijek nije učinila. Ovakvo postupanje u Direkciji obrazlažu činjenicom kako se u 2017. godini intenzivno radilo na izradi novog Zakona o zrakoplovstvu koji ima uticaj na sam Pravilnik te kako je potrebno dodatno koordinirati aktivnosti s Ministarstvom.

Preporuka

Potrebno je da Direkcija što prije dovrši aktivnosti u vezi s usklađivanjem vlastite unutrašnje organizacije s definisanim principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH te dostavi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji resornom ministarstvu.

3.2 Finansijsko upravljanje i kontrola

Direkcija je sačinila i dostavila Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2017. godinu Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH, na način i u rokovima propisanim podzakonskim aktima Zakona o finansiranju institucija BiH. U prethodnom periodu su opisani poslovni procesi i izrađena mapa poslovnih procesa, kreiran je registar rizika, kao i Akcioni plan za upravljanje rizicima u Direkciji. Direkciji preostaje obaveza ažuriranja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, a vezano za definisanje opisa poslova rukovodilaca Direkcije na svim nivoima na način da se utvrde njihove obaveze za uspostavu i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole i upravljanja rizicima iz njihove nadležnosti.

3.3 Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH i Odlukom o kriterijima za uspostavu jedinica interne revizije u institucijama BiH, internu reviziju u Direkciji bi trebalo obavljati Ministarstvo komunikacija i prometa BiH. Konstatovano je kako u 2017. godini Ministarstvo nije obavljalo internu reviziju u Direkciji. Krajem godine potpisana je Povelja interne revizije i Sporazum o vršenju funkcije interne revizije između Ministarstva i Direkcije.

4. BUDŽET

Direkcija je Ministarstvu finansija i trezora BiH dostavila zahtjev za dodjelu sredstava iz budžeta za 2017. godinu u ukupnom iznosu od 4.847.000 KM te je planirala ostvariti prihode u iznosu od 2.183.000 KM. Rashodi su projicirani na bazi od 57 zaposlenih. Zakonom o zrakoplovstvu BiH je predviđeno da će se Direkcija finansirati iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine, prihoda od naplate naknada definisanih Zakonom te drugim izvorima u skladu sa Zakonom.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu¹, Direkciji su odobrena sredstva u iznosu od **4.817.000 KM**, odnosno 402.000 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Sredstva su odobrena prema sljedećim izvorima: sredstva iz budžeta (2.644.000 KM), vlastiti namjenski prihodi – sredstva od preleta (1.623.000 KM), prihodi na osnovu obavljanja poslova u području plovidbenosti zrakoplova, operacije zrakoplova, licenci letaćkog osoblja, zrakoplovne sigurnosti, zrakoplovne navigacije i aerodroma (500.000 KM) te prihodi od prodaje motornih vozila (50.000 KM).

Zakonom o budžetu je također predviđeno finansiranje nabavke zgrade za smještaj Direkcije u Banjoj Luci i to iz sredstava ostvarenih od prihoda od naknada za prelete preko BiH kao i drugih prihoda koje Direkcija ostvaruje na osnovu Zakona o zrakoplovstvu BiH. U skladu sa spomenutim Zakonom, odluku o načinu nabavke i visini sredstava za ovu namjenu je trebalo donijeti Vijeće ministara BiH, na prijedlog Direkcije. Međutim, predmetnu odluku Vijeće ministara BiH još uvijek nije donijelo. Napominjemo kako je Direkcija u 2017. godini za zakup poslovnog prostora izdvojila 720.631 KM.

U Tabeli 1. prikazan je pregled odobrenog i izvršenog budžeta.

Tabela 1.
KM

Iznosi u

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
Tekući izdaci	4.185.000	0	4.185.000	3.879.029	93
Kapitalni izdaci	632.000	0	632.000	562.581	89
Tekući grantovi	0	0	0	0	
Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
Novčane donacije	0	0	0	0	
Ukupno:	4.817.000	0	4.817.000	4.441.610	92

Direkcija je tokom godine, na osnovu Procedure o prestrukturisanju rashoda budžetskih korisnika za 2017. godinu i odluke Ministarstva finansija i trezora BiH, prestrukturisala odobrene rashode u iznosu od 4.000 KM na način da je povećana pozicija bruto plaća i naknada plaća, a umanjena pozicija troškova prijevoza i goriva.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

Direkcija je na osnovu Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH, sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2017. godinu i dostavila nadležnim institucijama u utvrđenim rokovima.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

Ukupno izvršenje budžeta Direkcije s 31.12.2017. godine iznosilo je 4.441.610 KM. Izvršenje budžeta u odnosu na raspoloživa sredstava iznosi 92%.

Finansijski značajni rashodi iz tekućeg budžeta odnose se na: bruto plaće i naknade plaća (1.706.380 KM), troškove zakupa (769.308 KM) i ugovorene i druge usluge (542.559 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće i naknade plaća

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2017. godine iskazane su u iznosu od 1.706.380 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 1.006.050 KM, a porezi i doprinosi 700.330 KM. Od ovog iznosa, 189.014 KM se odnosi na dodatak na plaću za 25 zaposlenih koji obavljaju poslove vezano za upravljanje i kontrolu zračnog prometa u skladu s Odlukom o utvrđivanju dodatka na plaću zaposlenih u Direkciji i Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Dodatak na plaću se isplaćuje iz sredstava preleta.

Direkcija je na 31.12.2017. imala ukupno 54 zaposlena, dok je Zakonom o budžetu BiH odobreno 57 zaposlenih. Obračun plaća i naknada iz plaća vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

5.1.2 Unajmljivanje imovine i opreme

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme u 2017. godini iznose 769.308 KM, a odnose se na unajmljivanje poslovnog prostora (720.631 KM), unajmljivanje vodova (46.753 KM) i parking prostora (1.924 KM).

Mjesečni zakup poslovnog prostora neto površine 1.901 m² za smještaj sjedišta Direkcije u Banjoj Luci iznosi 60.053 KM, a isti podrazumijeva i korištenje 25 parking mjesta. Vijeće ministara BiH je 2009. godine donijelo zaključak kojim se Ministarstvo finansija i trezora BiH zadužuje da osigura potrebna finansijska sredstva i u saradnji s Direkcijom provede proceduru nabavke poslovnog prostora, na trajnom osnovu, putem kupovine za potrebe smještaja Direkcije. Zakonom o budžetu institucija BiH za 2017. godinu ponovno je definisano kako će se nabavka zgrade za smještaj Direkcije u Banjoj Luci finansirati iz sredstava ostvarenih od prihoda od naknada za prelete preko Bosne i Hercegovine, a da će Odluku o visini sredstava za ove namjene donijeti Vijeće ministara BiH na prijedlog Direkcije. Direkcija je putem resornog ministarstva još u 2016. godini dostavila Prijedlog odluke o načinu nabavke i visini sredstava za kupovinu poslovnog prostora Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH radi usvajanja. Direkcija je slala urgencije Ministarstvu komunikacija i prometa BiH (01.06.2017. godine), Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH (30.06.2017. godine) te Predsjedavajućem Vijeća ministara BiH (20.09.2017. godine) da se Prijedlog odluke o načinu nabavke i visini sredstava za kupovinu poslovnog prostora uvrsti u dnevni red sjednice Vijeća ministara BiH. Također, prezentovano nam je kako je i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH po istom pitanju 27.09.2017. godine dostavilo urgenciju Vijeću ministara BiH.

Vijeće ministara BiH je 10.11.2017. godine usvojilo zaključak kojim su zadužena ministarstva i druge institucije Bosne i Hercegovine koje su planirale kupovinu objekata za smještaj da Vijeću dostave informaciju u kojoj će analitički biti prikazana opravdanost kupovine imajući u vidu ranije utvrđene standarde, odnosno broj kvadrata po zaposlenom. Direkcija je u skladu s navedenim zaključkom sačinila analizu i istu dostavila 16.11.2017. godine.

Preporuka

S obzirom na to da se značajna sredstva godišnje izdvajaju za zakup poslovnih prostorija te činjenicu kako su sredstva za ovu namjenu osigurana u budžetu, potrebno je da nadležne institucije što prije riješe navedeno pitanje.

5.1.3 Troškovi upotrebe službenih vozila

Direkciji su Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH odobrena tri službena vozila te pravo na posjedovanje specijalizovanih službenih vozila. Na 31.12.2017. godine Direkcija je raspolagala s 13 vozila, od čega je 10 specijalizovanih namijenjenih za potrebe inspekcije i stručnog nadzora te obavljanje aktivnosti u slučajevima vanrednih događaja u civilnom zrakoplovstvu. Procedura pribavljanja saglasnosti Vijeća ministara BiH na Prijedlog pravilnika o specijalizovanim vozilima još uvijek nije završena, iako je Direkcija pribavila sva potrebna mišljenja te isti putem Ministarstva komunikacija i prometa BiH u julu 2016. dostavila Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH radi usvajanja.

5.1.4 Ugovori o djelu

Ukupni izdaci na osnovu neto isplata po ugovorima o djelu u 2017. godini iznose 97.506 KM. Direkcija je angažovala ukupno 19 osoba po ugovoru o djelu. Pet osoba je angažovano tokom cijele godine za obavljanje tekućih poslova za kojima postoji potreba, a koji nisu sistematizovani postojećom unutrašnjom organizacijom (čistačica, kafe kuharica i domar u sjedištu Direkcije u Banjoj Luci i regionalnim uredima u Sarajevu i Mostaru). Tri osobe su tokom godine periodično angažovane za provođenje inspekcijskog stručnog nadzora na aerodromima u BiH. Sedam osoba je angažovano jednokratno za obavljanje konkretnih poslova za kojima je postojala potreba.

Međutim, preostale četiri osobe su angažovane kontinuirano tokom tekuće, ali i prethodnih godina za obavljanje poslova koji su isti ili slični poslovima definisanim sistematizacijom radnih mjesta. Mišljenja smo kako je praksa angažovanja osoba putem ugovora o djelu netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor te da bi iste trebalo vršiti samo u izuzetnim i opravdanim slučajevima koji se javljaju povremeno.

Preporuka

Potrebno je da Direkcija preispita opravdanost angažovanja vanjskih saradnika po ugovoru o djelu, posebno za obavljanje poslova iz domena rada sistematizovanih radnih mjesta.

5.1.5 Kapitalni izdaci

Zakonom o budžetu institucija BiH Direkciji su odobreni kapitalni izdaci za 2017. godinu u iznosu od 632.000 KM, od čega se 500.000 KM odnosi na nabavku opreme, a 132.000 KM na nabavku stalnih sredstava u obliku prava. Tokom godine izvršena je promjena strukture rashoda unutar kapitalnih izdataka kojom je za iznos od 700 KM umanjena pozicija nabavke opreme za prijenos podataka i glasa u korist pozicije ugrađene opreme.

Ukupna realizacija kapitalnih izdataka u 2017. godini iznosila je 562.581 KM. Izdaci se odnose na nabavku kompjuterske opreme u iznosu od 275.751 KM, četiri motorna vozila u iznosu od 100.000 KM, opreme za prijenos podataka i glasa u iznosu od 70.164 KM, stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 116.045 KM te ostale opreme u iznosu od 620 KM. Realizovani kapitalni izdaci su usaglašeni s odobrenom namjenskom strukturom kapitalnih izdataka.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Direkcija je u 2017. godini ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 2.428.131 KM, što je za 11% više u odnosu na planirane prihode.

Prihodi od pružanja usluga rutne zračne navigacije: Direkcija ostvaruje prihode pružanjem usluga rutne zračne navigacije koje plaćaju korisnici usluga zračne navigacije u zračnom prostoru BiH. Naplatu prihoda od ovih naknada, u ime Bosne i Hercegovine, vrši EUROCONTROL (Evropska organizacija za sigurnost zračne plovidbe).

Prihodi od preleta služe za pokrivanje dijela troškova koji nastaju u vezi s pružanjem usluga rutne zračne navigacije. Udio ovih troškova u ukupnim troškovima Direkcije se svake godine utvrđuje u Rutnoj bazi troškova BiH na osnovu koje se određuje cijena preleta po jedinici usluge. Jedinčna cijena preleta za Bosnu i Hercegovinu za 2017. godinu iznosila je 43,30 EUR-a. Metodologija za obračun ukupne baze en-route troškova i

jedinične cijene preleta definisana je odgovarajućim propisima EUROCONTROL-a. Ukupno je u 2017. godini po ovom osnovu naplaćeno 1.929.728 KM.

Prihodi od naknada koje plaćaju operateri aviona po prevezenom putniku u odlasku sa aerodroma u BiH i operateri aviona po toni prevezene robe/tereta u odlasku sa aerodroma u BiH: Zakonom je propisano kako će Direkcija ostvarivati prihode od naknada koje plaćaju putnici u odlasku s aerodroma u BiH i naknada koje plaćaju operateri aviona po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu. Procedura naplate ovih prihoda te visina naknade i njena namjena utvrđena je odlukom Vijeća ministara BiH¹. Ukupno je u 2017. godini po ovom osnovu naplaćeno 177.627 KM.

Međutim, u realizaciji spomenute odluke pojavila su se dva problema. Prvi problem se odnosi na nedostavljanje podataka o prevezenom broju putnika i utovarenom teretu od strane aerodroma u Bosni i Hercegovini, izuzev Međunarodnog aerodroma Sarajevo. Unatoč preduzetim aktivnostima Direkcije, aerodromi u Mostaru, Tuzli i Banjoj Luci nisu dostavili tražene podatke u skladu s važećom odlukom Vijeća ministara BiH. Prema procjeni Direkcije, ovakvim postupanjem Direkcija nije bila u mogućnosti fakturirati, a u konačnici i naplatiti iznos od oko 200.000 KM.

Drugi problem se odnosi na fakturirana, a nenaplaćena potraživanja od aviokompanija. Naime, prema prezentovanim podacima, od ukupno fakturiranih 331.809 KM, na 31.12.2017. godine ostalo je nenaplaćeno 154.182 KM. Direkcija je preduzimala mjere u cilju naplate potraživanja na način da je slala opomene aviokompanijama. Rezultat toga je smanjenje iznosa ukupnog potraživanja koja su u vrijeme obavljanja revizije iznosila oko 80.000 KM.

Preporuka

Cijeneći mjere koje su preduzete u cilju naplate potraživanja, Direkcija treba uložiti dodatne napore te iskoristiti sva zakonita sredstva kako bi sva fakturirana potraživanja bila i naplaćena. Također, sugerišemo Direkciji da analizira trenutačnu situaciju te preduzme aktivnosti u cilju stvaranja preduslova za sveobuhvatno fakturisanje vlastitih prihoda.

Također, utvrđeno je kako ova potraživanja nisu evidentirana u finansijskim izvještajima Direkcije već se za ista vodi samo pomoćna evidencija. U finansijskim izvještajima su prikazani samo naplaćeni prihodi. Međutim, Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH je definisano kako su budžetski korisnici dužni u svom knjigovodstvu osigurati podatke o potraživanjima.

Preporuka

Potrebno je sve izdane fakture iskazati u glavnoj knjizi Direkcije, odnosno osigurati podatke u finansijskim izvještajima o nastalim potraživanjima, u skladu s Pravilnikom o računovodstvu.

Prihodi od vlastite djelatnosti: Direkcija ostvaruje i prihode obavljanjem poslova u području plovidbenosti zrakoplova, operacije zrakoplova, licenci letačkog osoblja, zrakoplovne sigurnosti, zrakoplovne navigacije i aerodroma, u skladu s članom 13. stav (1) tačka e) Zakona o zrakoplovstvu BiH. Odlukom o visini naknade za usluge iz nadležnosti Direkcije² utvrđena je visina i namjena sredstava ostvarenih po ovom osnovu. Ukupno je u tekućoj godini po ovom osnovu ostvareno 268.829 KM prihoda. Osim prihoda ostvarenih u

2017. godini, Direkcija je na raspolaganju imala i akumulirana neutrošena sredstva prenesena iz 2016. godine u ukupnom iznosu od 548.986 KM.

5.3 Bilans stanja

Ukupna aktiva Direkcije iskazana je u iznosu od 4.426.427 KM. Aktiva se sastoji od novčanih sredstava (12.873 KM), kratkoročnih potraživanja (13.197 KM) i neotpisane vrijednost stalnih sredstava (4.400.357 KM). Kratkoročna potraživanja najvećim dijelom čine potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje (11.102 KM). Nabavna vrijednost stalnih sredstava iznosila je 7.289.947 KM.

Pasiva Direkcije iznosi 4.658.348 KM, a čine je kratkoročne tekuće obaveze (55.483 KM), obaveze prema radnicima (168.799 KM), interni finansijski odnosi (33.709 KM) te izvori sredstava (4.400.357 KM). Kratkoročne tekuće obaveze se najvećim dijelom (35.864 KM) odnose na obaveze prema dobavljačima. Obaveze prema radnicima se odnose na obaveze za bruto plaće i naknade plaća zaposlenih za decembar 2017. godine. Interni finansijski odnosi iskazani su na osnovu obaveza koje Direkcija ima prema Ministarstvu odbrane BiH vezano za SAR misiju (Služba traganja i spašavanja).

U Tabeli 2. prikazana je struktura sredstava i obaveza Direkcije.

Tabela 2.
KM

Iznosi u

Opis	Saldo 31.12.2016	Saldo 31.12.2017	Indeks 3/2
1	2	3	4
Gotovina, kratkoročna potraživanja i zalihe	14.983	26.070	174
Stalna sredstva	4.968.397	4.400.357	89
Ukupno aktiva:	4.983.380	4.426.427	89
Kratkoročne obaveze i razgraničenja	301.253	257.991	86
Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	0
Izvori sredstava	4.968.397	4.400.357	89
Ukupno pasiva:	5.269.650	4.658.348	88

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.4 Pregled dinamike zapošljavanja

Tokom godine nije bilo prijema novih zaposlenika. Tri državna službenika su unaprijeđena na poziciju s višim platnim koeficijentom nakon provedenog internog konkursa, dok su dva zaposlenika odlukom direktora pomjerena na drugo radno mjesto s višim, odnosno s nižim platnim koeficijentom. Radni odnos je prestao za dva zaposlena koji su stekli uslove za penziju.

6. JAVNE NABAVKE

Direkcija je u martu donijela Plan nabavki za 2017. godinu te je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama isti objavila na internet stranici. Nabavke su provodile komisije

imenovane za svaki postupak posebno. Na osnovu dostavljenog pregleda realizovanih nabavki, konstatovali smo kako je Direkcija realizovala nabavke u skladu s planom u ukupnoj vrijednosti od 1.042.067 KM, od čega se na nabavke iz tekućih izdataka odnosi 480.107 KM, a kapitalne nabavke 561.960 KM. Provedeno je pet otvorenih postupka u vrijednosti od 799.960 KM, osam konkurentskih postupaka u vrijednosti 175.577 KM, četiri procedure iz aneksa II Zakona o javnim nabavkama u vrijednosti od 66.530 KM, dok su ostale procedure realizovane putem direktnog sporazuma. Postupcima revizije obuhvaćeni su finansijski značajniji postupci javnih nabavki koji se odnose na nabavku avionskih karata i smještaja u inostranstvu (238.000 KM), nabavku usluga stručnog usavršavanja (34.751 KM), nabavku računarske opreme (275.751 KM), nabavku softvera i licenci (116.045 KM), nabavku motornih vozila (100.000 KM) i nabavku opreme za prijenos podataka i glasa (70.164 KM).

Direkcija je u skladu s Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije predvidjela provođenje e-aukcije za postupke javne nabavke kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora u visini od 33% od ukupno planiranih nabavki. Također, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Uputstvom Vijeća ministara BiH o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora, Direkcija je uspostavila praksu objave osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora na svojoj internet stranici.

6.1 Nabavka računarske opreme, softvera i licenci

Na osnovu odluke o nabavci, pokrenut je otvoreni postupak nabavke računarske opreme s ugradnjom procijenjene vrijednosti 241.026 KM bez PDV-a. Dvadeset devet ponuđača je preuzelo tendersku dokumentaciju, a do roka predviđenog za prijem ponuda dostavljene su tri ponude, od kojih je jedna ponuda ocijenjena kao kvalifikovana. Jedna ponuda je zaprimljena nakon isteka roka za dostavljanje ponuda koja je u skladu s članom 63. stav (1) Zakona o javnim nabavkama vraćena ponuđaču. Dvije ponude koje su odbačene nisu zadovoljavale elemente tehničke i profesionalne sposobnosti, a jedina zadovoljavajuća ponuda je bila najpovoljnija. Postupak javne nabavke nije ponavljan i nije bilo žalbi ponuđača u postupku. Vrijednost zaključenog ugovora iznosi 235.685 KM bez PDV-a. Isporuka roba i usluga izvršena je pravovremeno od izabranog ponuđača u skladu s uslovima iz tenderske dokumentacije i ugovora.

Na osnovu odluke o nabavci, pokrenut je otvoreni postupak nabavke softvera i licenci s instalacijom i ugradnjom, procijenjene vrijednosti 112.820 KM bez PDV-a. Dvadeset sedam ponuđača je preuzelo tendersku dokumentaciju, a do roka predviđenog za prijem ponuda dostavljena je jedna ponuda, koja je ocijenjena kao kvalifikovana. Postupak javne nabavke nije ponavljan i nije bilo žalbi ponuđača u postupku. Vrijednost zaključenog ugovora iznosi 99.183 KM bez PDV-a. Isporuka roba i usluga izvršena je pravovremeno od izabranog ponuđača u skladu s uslovima iz tenderske dokumentacije i ugovora.

U provođenju procedura nabavke računarske opreme s ugradnjom (275.751 KM) te nabavke softvera i licenci s instalacijom (116.045 KM), Direkcija je u elementima tehničke i profesionalne sposobnosti zahtijevala da ponuđač posjeduje više vrsta međunarodno priznatih certifikata, te da zapošljava ili ima na raspolaganju najmanje pet članova tehničkog osoblja za realizaciju ugovora i da tehničko osoblje posjeduje više (devet, odnosno pet) različitih stručnih certifikata. Tražen je značajan broj certifikata, od kojih je za većinu zahtijevano da ih posjeduju minimalno po dvije osobe. Ovakav način specificiranja tehničke i profesionalne sposobnosti je uticao na konkurentnost ponuđača, što je moglo rezultovati neekonomičnom procedurom nabavke.

Tehničke specifikacije nisu imale elemente pozivanja na robe određene robne marke radi favorizovanja ili eliminacije određenih ponuđača, a iznos procijenjenih sredstava je

definisan na osnovu konsultacija s vanjskim ekspertima iz ovog područja i iskustava iz ranijih projekata. Određeni dijelovi specifikacije su opisivali opremu (npr. laptope) vrlo naprednih karakteristika koji su prilično skupi. Procesom revizije predmetnih nabavki nismo se mogli uvjeriti u postojanje odgovarajućeg pisanog obrazloženja u segmentu koji se odnosi na iznos procijenjenih sredstava za potrebe ovih nabavki, kao ni u stvarnu potrebu za nabavkom ovako naprednih uređaja.

Zahtjevi za uslugama kod nabavke računarske opreme s ugradnjom i kod nabavke softvera i licenci s instalacijom djelimično se preklapaju u segmentima koji se odnose na implementaciju sistema za kreiranje rezervnih kopija i konfiguracija sistema za virtualizaciju.

Kod ovakvog načina specifikovanja postoji rizik da se dva puta plate iste usluge koje praktično treba jednom realizovati. U navedenim postupcima su dostavljene ponude koje podrazumijevaju da će se spomenute usluge raditi kroz obje procedure nabavke što je moglo uticati da konačni iznos za realizaciju bude veći.

Preporuka

Elemente tehničke i profesionalne sposobnosti treba specifikovati na način koji omogućava veću konkurentnost ponuđača. Potrebno je sačinjavati pisane analize koje bi potkrijepile procijenjenu vrijednost projekata. Tehničke specifikacije treba prilagoditi stvarnim potrebama kako bi se na ekonomičniji način nabavljala potrebna oprema.

7. OSTALO

7.1 BHATM strategija

Strategija razvoja sistema za upravljanje zračnim prometom u BiH (u daljem tekstu: BHATM strategija) usvojena je od Vijeća ministara BiH krajem 2005. godine. Prvobitni rok za završetak BHATM Strategije je bio početak 2008. godine. Implementacija Strategije počela je 01. augusta 2006. godine, odobravanjem kreditnih sredstava Evropske banke za obnovu i razvoj.

Usvajanjem Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine¹ i Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine² stvorene su pravne pretpostavke za razdvajanje funkcije regulatora i nadzora u civilnom zrakoplovstvu i kontroli leta od funkcije pružanja usluga u zračnoj plovidbi u zračnom prostoru iznad teritorija BiH. Izgradnjom sistema za upravljanje zračnim prometom, između ostalog, stvorili bi se uslovi za prestanak angažovanja agencija za pružanje usluga kontrole letenja iz susjednih država (Hrvatska i Srbija) i potpuno preuzimanje kontrole zračnog prometa, kao i direktno povećanje prihoda Bosne i Hercegovine na osnovu pružanja usluga oblasne kontrole letenja.

Direkcija je 06.10.2017. godine uputila Ministarstvu komunikacija i prometa BiH VI Informaciju o realizaciji Strategije upravljanja zračnim prometom u BiH, sa zahtjevom da se ista proslijedi Vijeću ministara BiH. U informaciji se, između ostalog, predlaže donošenje zaključka da su sve aktivnosti iz nadležnosti Projektnog odbora završene te da se pokrenu aktivnosti na zatvaranju BHATM strategije. Međutim, Ministarstvo je prema Vijeću ministara BiH uputilo sasvim drugi materijal koji ne sadrži zaključke koje je predložila Direkcija.

Vijeće ministara BiH je na sjednici od 28.03.2018. godine razmotrilo i usvojilo Informaciju dostavljenu od Ministarstva, bez konkretnih zaključaka.

Preporuka

Imajući u vidu koristi koje će Bosna i Hercegovina imati implementacijom BHATM strategije te prvobitno utvrđene rokove za završetak strategije, potrebno je da institucije nadležne za provođenje iste, prvenstveno Ministarstvo komunikacija i prometa BiH i Vijeće ministara BiH, preduzmu konkretne korake koji će rezultovati konačnim zatvaranjem BHATM strategije.

8. KOMENTARI

Direkcija je u ostavljenom roku dostavila odgovor na Nacrt izvještaja o reviziji za 2017. godinu u kojem nije izrazila primjedbe na iznesene nalaze i preporuke te je stoga ovaj Izvještaj konačan, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić, v.r.

**Članovi tima za
finansijsku reviziju**

Anisa Jusić, v.r.

Enes Alić, v.r.

Slaviša Vuković, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Dragoljub Kovinčić, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2017. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2017. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2017. godinu

Naziv institucije: Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	4,185,000	0	4,185,000	3,879,029	93
Bruto plaće i naknade	1,741,000	4,000	1,745,000	1,706,380	98
Naknade troškova zaposlenih	273,000		273,000	260,852	96
Putni troškovi	380,000		380,000	341,542	90
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	80,000		80,000	65,491	82
Izdaci za energiju i kom. usluge	49,000		49,000	44,644	91
Nabavka materijala	32,000		32,000	17,542	55
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	70,000	-4,000	66,000	33,084	50
Unajmljivanje imovine i opreme	772,000		772,000	769,308	100
Izdaci za tekuće održavanje	145,000		145,000	92,407	64
Izdaci za osiguranje	13,000		13,000	5,220	40
Ugovorene i druge posebne usluge	630,000		630,000	542,559	86
2. Kapitalni izdaci	632,000	0	632,000	562,581	89
Nabavka opreme	500,000		500,000	446,535	89
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	132,000		132,000	116,045	88
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
5. Novčane donacije	0	0	0	0	
Ukupno (1+2+3+4+5)	4,817,000	0	4,817,000	4,441,610	92

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 01.03.2018. godine.

v.d. glavnog direktora:

Željko Travar

Bilans stanja na 31.12.2017. godine

Naziv institucije: Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2016.	31.12.2017.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	14,983	26,070	174
Novčana sredstva	7,203	12,873	179
Kratkoročna potraživanja	7,780	13,197	170
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	4,968,397	4,400,357	89
Stalna sredstva	7,013,568	7,289,947	104
Ispravka vrijednosti	2,045,171	2,889,590	141
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	4,968,397	4,400,357	89
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	4,983,380	4,426,427	89

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	301,253	257,991	86
Kratkoročne tekuće obaveze	78,837	55,483	70
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	160,036	168,799	105
Interni finansijski odnosi	60,341	33,709	56
Kratkoročna razgraničenja	2,038	0	0
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	4,968,397	4,400,357	89
Izvori sredstava	4,968,397	4,400,357	89
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	5,269,650	4,658,348	88
------------------------------	------------------	------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 01.03.2018. godine.

v.d. glavnog direktora:

Željko Travar

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Direkcija) dužno je osigurati da finansijski izvještaji za 2017. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2017. godinu (Službeni glasnik BiH broj 94/16) i pratećim uputstvima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Direkcije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.03.2018. godine

v.d. glavnog direktora:

Željko Travar